

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі
С. Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті
Психология және педагогика кафедрасы
(кафедра атауы)

Кәсіби білім берудің өзекті мәселелері пәні бойынша
(пән атауы)

6M010300 – Педагогика және психология, 6M050300 –
Психология
(мамандық шифрі және толық атауы)
мамандығының магистранттарға арналған

ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

Әдістемелік ұсыныстарды; әдістемелік
нұсқауларды бекіту парағы

Нысан
ПМУ ҰС Н 7.18.3/41

БЕКІТЕМІН

ОЖ жөніндегі проректор
_____ Н. Э. Пфейфер

(қолы)

20__ж. «__» _____

Құрастырушы: _____ п.ф.д., профессор Жұматаева Енгилика

Психология және педагогика кафедрасы
(кафедра атауы)

Кәсіби білім берудің өзекті мәселелері пәні бойынша
(пән атауы)

6M010300 – Педагогика және психология, 6M050300 – Психология
(мамандық шифрі және толық атауы)

мамандығының магистранттарына арналған
әдістемелік нұсқаулар

Кафедра отырысында ұсынылды 20__ ж. «__» _____ №
____ Хаттама.

Кафедра меңгерушісі _____ Е. И. Бурдина

Гуманитарлық-педагогикалық факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен
мақұлданды
20__ ж. «__» _____ №__ Хаттама

ОӘК төрағасы _____ Е. Н. Жуманкулова

МАҚҰЛДАНДЫ:

ОӘК бастығы _____ А. А. Варакута

Университеттің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданды
20__ ж. «__» _____ №__ Хаттама

Пәннің мақсаты - Қазіргі психологияның әлеуметтік-этникалық мәселелері туралы теориялық білім негізін және қоғамның әр жас деңгейдегі топтарды әлеуметтік бағытта тәрбиулеу дағдыларды меңгерген психологиялық-әлеуметтік саласының магистранттарын дайындау.

Пәннің міндеттері:

1. Қазіргі психологияның әлеуметтік-этникалық мәселелер туралы ғылыми тұрғыда теориялық білім негізін қалыптастыру;

2. Қазіргі психологияның әлеуметтік-этникалық заңдылықтарын және факторлары туралы біртұтас түсінік қалыптастыру;

3. Қазіргі психологияның әлеуметтік-этникалық іс-әрекеттің гуманистік ерекшелігін ашу;

4. Қазіргі психологияның әлеуметтік-этникалық мәселелерінің әр түрлі педагогикалық іс-әрекеттің әдістері мен формаларын меңгеру;

5. Қазіргі психологияның әлеуметтік-этникалық мәселелерін зерттеудің дағды-машықтарын қалыптастыру.

Пәнді оқыту нәтижесінде магистрант мынадай құзыреттілікке ие болуы тиіс:

- қазіргі психологияның әлеуметтік-этникалық мәселелері жөнінде түсініктері болуы;

- қазіргі психологияның әлеуметтік-этникалық мәселелер ерекшелігін білуі;

- қазіргі психологияның әлеуметтік-этникалық мәселелері шешуге икемді болуы;

- қазіргі психологияның әлеуметтік-этникалық мәселелерін практикалық машықтарды иемденуі қажет.

Білуге:

- нақты білімді меңгеруге байланысты қажетті әдістерді таңдауды, жаңа әдістерді құрастыра білуге тиіс;

- алынған білімді өңдеп, тиімдісін керегіне практикада қолдана білуге тиіс;

- кітапханада жұмыс істегенде ақпараттық технологияларды пайдалана білуге тиіс.

- оқу үдерісіне қажетті материалдарға шолу жасай білуі тиіс;

- терең кәсіби білімді талап ететін ғылыми-зерттеушілік іс-әрекет барысында кездесетін мәселелерді шеше білуі тиіс.

Әдістемелік ұсыныстар

Дәріс сабақтары магистранттардың ғылыми білімін арттыратын маңызы бөлім. Жүйелі толық аргументтері келтірілген кешенді дәріс сабақтары мамандарды дайындайтын басты көзі. Дәрістің әдістемелік ғылыми-тәжірибелік, қоғамдық-саяси және кәсіби маңызы бар.

Дәрістерді тыңдау және қабылдау: магистранттардың оқытушының дәрісіне дайындығына қойылатын талаптар:

Бірінші, психологиялық жағынан дайын болу, оның жүйелі орындалуын қадағалау.

Екіншіден, дәріс алдындағы мақсатты танымдық-тәжірибелік қызмет, оған жатады:

а) алдыңғы өтілген материалдарды, жазған тапсырмалды еске түсіру үшін;

ә) өткен сабақпен байланыстыру мақсатында берілген дәрістің материалдарымен бағдарлама бойынша оқулықпен танысу.

Оқулық бірнеше жылда бір рет шығарылатындықтан, бағдарламадағы кейбір сұрақтар оқулықта қарастырмауы мүмкін. Сондықтан, магистрант дәріс барысында осы мәселелерге көңіл бөлуі тиіс;

б) дәріс барысында негізгі жұмыстың түрлерін анықтауға тиіс (сызба, жазбаша, суреттер және т.б.);

в) бағдарлама мен оқулықтарда еңгізілген өздік жұмысқа ранапған тапсырмамен танысып, білімді тереңдетіп, тапсырмаларды орындауға қажетті әдебиеттерді таңдау.

Магистрант дәрісті тыңдап, оның мазұнын қабылдай білуге үйренуі тиіс.

Дәріс сабағында әдістің мына түрлері басым: материалды баяндау, талдау, мазмұндау, мәселені табу, оны шешу. Бұл әдістер магистранттың шығармашылығын арттыру мақсатында қолданылады.

Магистрант дәріс мазмұнын толық түсініп шешу үшін оның мақсаты мен міндеттерін толық түсіну тиіс, әрі таңыс болуы керек. Дәрісті толық түсініп, өзіндік сын мен көзқарасын білдіре білуі тиіс. Дәріс оқытушы мен магистрант арасындағы психологиялық –педагогикалық талаптарға сәйкес болуы тиіс.

Жазу оқытушының магистранттың материалды қаншалықты меңгергендігін бақылауға мүмкіндік береді. Егер дәріс барысында магистрант тындап қана қоймай жазып отрса, оқытушы дәрісті оқу кезінде оған көмек көрсетеді (қайталау, баяндау, басты ұғымды, анықтамаларды анықтауға).

Дәріс кезінде талданатын материалдарды дұрыс тұжырым жасап, қажеттісін есте сақтап немесе жазып алуыға үйретеді. Жау кезінде тақырып, тақырыпша, сұрақтар мен тапсырмалады ретпен жүйелі орындауға, оны тиімді пайдалана білуге бағыттайды. Бірақ дәрісті жазу әртүрлі болуы мүмкін. Ол дәрістің мазмұнына байланысты болып келеді.

Магистранттың жан-жақты маман қалыптасуына алған білімі мен дағдыланған іскерлігіне және жеке тұлғалық жауапкершілігіне, өз мамандығына деген құрметілігіне байланысты.

Пәннің тақырыптарының мазмұны

1 тақырып. Кәсіби білім берудің ғылым ретінде даму тарихы.

- 1) Кәсіби білім берудің ғылым ретінде дамуын талқылау.
- 2) Кәсіби білім берудің ғылым ретінде даму тарихы және зерттеу мәселелері.

Практикалық тапсырмалар: білім берудегі жеке адамды зерттеу мәселелеріне байланысты шолу жасау.

Әдебиет: [1,3,5]

2 тақырып. Кәсіби білім беру туралы жалпы түсінік.

- 1) Кәсіби білім беру туралы анықтама
- 2) Кәсіби білім беру туралы жалпы түсінік.
- 3) Кәсіби білім берудің өзекті мәселелердің мәніне ғылыми талқылануы

Практикалық тапсырмалар: кәсіби білім беруді меңгеруде технология терминнің ұғымдарына шетел және отандық еңбектерінде ғылыми зерттеу элементтерін анықтау.

Әдебиет: [1,2,4]

3 тақырып. Кәсіби білім берудің мақсаты мен міндеті.

- 1) Кәсіби білім берудің мақсаты мен міндетін айқындау.
- 2) Кәсіби білім берудің мақсаты.
- 3) Кәсіби білім берудің міндеттері.
- 4) Кәсіби білім беру туралы көзқарас.
- 5) Кәсіби білім берудің өзектіліктің мәнін сипаттау.

Практикалық тапсырмалар: кәсіби білім берудің әдіс-тәсіл түрлерін қарастыру.

Әдебиет: [2,3,5]

4 тақырып. Кәсіби білім берудің өзекті мәселелерді айқындау жолдары.

- 1) Кәсіби білім берудің өзекті мәселелерді айқындау жолдарын анықтау.
- 2) Кәсіби білім берудің өзекті мәселелерді айқындаудың мәнін анықтау.

Практикалық тапсырмалар: кәсіби білім беру саласының технологиясына қатысты сауалнама құрастыру.

Әдебиет: [2,3,4]

5 тақырып. Кәсіби білім берудің өзекті мәселелерді шешу амалдары.

- 1) Кәсіби білім берудің өзекті мәселелерді шешу амалдары.
- 2) Кәсіби білім берудің өзекті мәселелерді шешу жолдары.
- 3) Кәсіби білім берудің өзекті мәселелердің негізгі көрсеткіштері.
- 4) Кәсіби білім берудің өзекті мәселелерді шешу әдістері.

Практикалық тапсырмалар: кәсіби білім беру саласының технологиясына қатысты сауалнама құрастыру.

Әдебиет: [2,3,5]

6 тақырып. Кәсіби білім берудің өзекті мәселелерді зерделеудің мәні.

- 1) Кәсіби білім берудің өзекті мәселелерді зерделеудің мәнін ашу.
- 2) Кәсіби білім берудің өзекті мәселелерді зерделеу туралы жалпы түсінік.
- 3) Кәсіби білім берудің өзекті мәселелерді зерделеуге тәжірибе жүзіндегі негізгі мәселелер туралы жеке тұлғалық талаптар.
- 4) Кәсіби білім берудің өзекті мәселелерді зерделеуге тәжірибе жүзіндегі негізгі мәселелер туралы кәсіби талаптар.

Практикалық тапсырмалар: магистрлік диссертацияның теориялық бөлімі бойынша зерттеу материалдарын талдау.

Әдебиет: [1,3,4]

7 тақырып. Кәсіби білім берудің өзекті мәселелерді шешудің теориялық негізі.

- 1) Кәсіби білім берудің өзекті мәселелерді шешудің теориясының негізі.
- 2) Кәсіби білім берудің өзекті мәселелерді шешудің теориялық мазмұны.

Практикалық тапсырмалар: зерттеу жұмыстарын практикада қолдануға қатысты құжаттарды қарастыру.

Әдебиет: [2,3,5]

8 тақырып. Кәсіби білім беру модельдерінің түрлері .

- 1) Кәсіби білім беру модельдерінің түрлерін айқындау.
- 2) Кәсіби білім беру моделінің педагогикалық үдерістегі маңызы.

Практикалық тапсырмалар: магистрлік диссертация тақырыбы бойынша материалдарды талқылау.

Әдебиет: [3,4,5]

Әдебиеттер тізімі

Негізгі

1. Жұматаева Е. Жоғары мектепте әдебиетті білімденудің инновациялық технологияларымен оқыту. Монография. – Павлодар, 2012. – 450 б.

2. Арын Е., Арын А., Жұматаева Е., Қадысова Р. Менеджерлік құзыреттің ғылыми-теориялық негіздері. – Павлодар, 2012. – 450 б.

Қосымша

3. Жұматаева Е., Қадысова Р.Ж. Республикасындағы білім жүйесін басқаруда білімдену инновациялық технологияларын жүзеге асыру. Монография.– Павлодар, 2007. – 308 б.

4. Жұматаева Е. Жоғары мектепте оқытудың біртұтас дидактикалық жүйесі. –Павлодар, 2006. – 316 б.

5. Пфейфер Н.Э., Жұматаева Е., Бурдина Е. И. Основы современной дидактики: Учебное пособие – Павлодар, 2006. – 147 с.